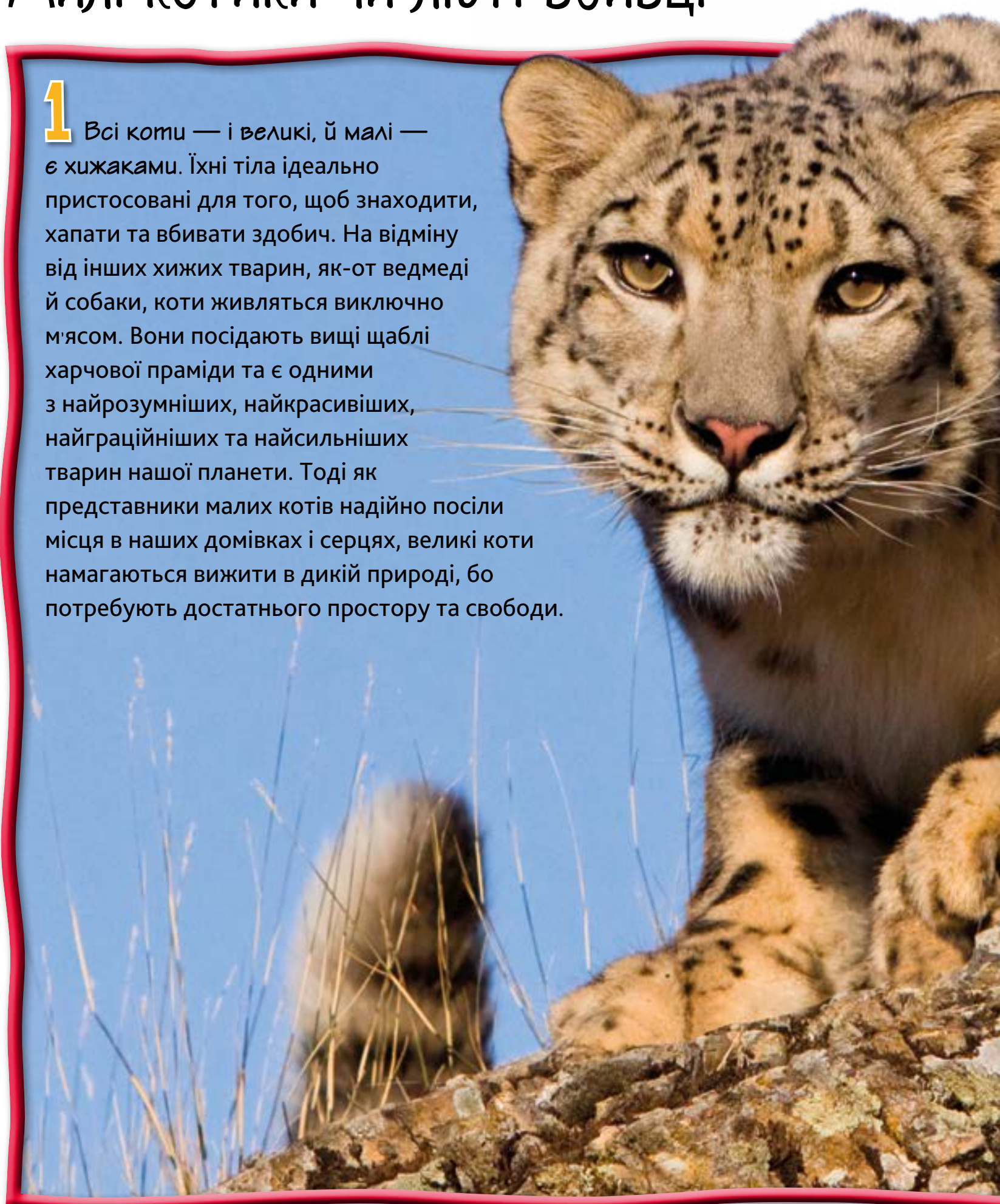

Милі КОТИКИ ЧИ ЛЮТІ ВБИВЦІ

1 Всі коти — і великі, й малі — є хижаками. Їхні тіла ідеально пристосовані для того, щоб знаходити, хапати та вбивати здобич. На відміну від інших хижих тварин, як-от ведмеді й собаки, коти живляться виключно м'ясом. Вони посідають вищі щаблі харчової праміди та є одними з найрозумніших, найкрасивіших, найграційніших та найсильніших тварин нашої планети. Тоді як представники малих котів надійно посіли місця в наших домівках і серцях, великі коти намагаються вижити в дикій природі, бо потребують достатнього простору та свободи.

◀ Сніговий барс населяє гористі місцини Центральної Азії, де холодно і майже немає рослин. Він відрізняється від своїх родичів, пантер і леопардів, меншими розмірами й тьмянішим забарвленням дуже густого хутра.

Великі, більші, найбільші!

2 Родина котячих, з підродинами великих і малих котів, належить до класу ссавців. Всі її представники сильні та спритні, а більшість з них здатна лазити по деревах. У них округлі голови з короткими мордами. Всі котячі є хижими тваринами, а це означає, що вони полюють на інших тварин і їхні зуби пристосовані для хапання, вбивання й розривання жертв. У всіх котів відмінний зір.

◀ Амурський тигр має густе хутро, яке допомагає утримувати тепло протягом тривалої суворої зими.

ЗРОБІТЬ ФІГУРКУ КОТА!

Вам знадобиться:

2 стакана муки, 1 стакан солі, каструля, трохи олії, 1 стакан води, лак або краска, ложка

1. Змішайте сіль та муку в каструльці.
2. Помішуючи суміш, потроху додавайте воду, поки суміш не набуде консистенції тіста.
3. Зліпіть з тіста kota й покладіть на змащене олією деко для випічки.
4. Випікайте при 120 градусах приблизно протягом години.
5. Охолодіть фігурку. Вкрийте фарбою або лаком.

3 Тигри не тільки найбільші за розміром представники родини котячих, вони також найбільші наземні хижі тварини. Амурські тигри — найбільші серед інших тигрів. Вони сягають ваги 350 кг та 3 м у довжину.

4 Ягуари — найбільші представники родини котячих у Північній та Південній Америці. Вони сягають 2,7 м у довжину, можуть важити аж 158 кг і займають третє місце серед найбільших котів світу.

▲ Круглі плями на тулубі ягуара схожі на розетки й зазвичай мають темну серцевину.

5 Леви полюють групами, які називаються прайдами. Це дає їм змогу добувати більших за розміром тварин, ніж може подолати один лев самотужки. Тому всі члени групи регулярно харчуються. Першими зазвичай їдять дорослі самці, хоча самиці виконують більшу частину роботи.

Всі леви дуже багато часу проводять, відпочиваючи й набираючись сил.

6 Вертким гепардам не потрібні великі розміри, щоб бути успішними. Вони стали найкращими в світі хижаками й довели, що спритність та швидкість можуть посперечатися з величиною м'язів.

7 Шаблезубі тигри вимерли приблизно 10 000 років тому. Найвідоміший з них — смілодон, який був розміром з лева. А його ікла сягали 25 см у довжину.

▼ Смілодони були здатні проштрикнути своїми величезним іклами товстошкірих ссавців.

Де їх можна зустріти?

8 Великих котів можна зустріти в Африці, Євразії, Північній та Південній Америці. Здебільшого вони живуть в теплих місцевостях, де багато тварин, на яких вони полюють. Проте великі коти також трапляються на найрізноманітніших територіях — від спекотних пустель до засніжених лісів.

► У світі снує близько 37 видів котячих. Більшість з них є лісовими мешканцями, що ведуть одиночний спосіб життя.

▲ Буйна рослинність бразильського тропічного лісу забезпечує ягуарам захист від людей-мисливців.

9 Америка є домівкою для ягуарів, леопардів марги, оцелотів та пум. Хоча ягуари зустрічаються і в Центральній Америці, найсприятливіші умови для них — у басейні Амазонки в Бразилії. Пуми можуть жити найдалі на півночі й на півдні, ніж інші ссавці, що водяться в Америці.

▼ Пума населяє різноманітні біотопи від гір Південної Америки до Канади.

ПІВНІЧНА
АМЕРИКА

ПІВДЕННА
АМЕРИКА

▲ Леви живуть в Африці. Але представники азійського підвиду збереглися в індійському заповіднику «Сасан Гір».

▲ Тигри збереглися в деяких регіонах Південної та Східної Азії. Вони зустрічаються від тропічних лісів до Сибірських лісів.

10

Колись тигри були поширені на великій території від півдня Азії до російського Далекого Сходу. В наш час вони збереглися на невеличких територіях. Тигри втратили свої природні біотопи через те, що люди поселилися на цих землях і використовують їх для сільськогосподарських потреб.

ЄВРОПА

АЗІЯ

▼ Гепарди живуть у саванах Африки та Західної Азії.

АФРИКА

11

Мільйони років тому Америка була з'єднана з Європою, Африкою та Азією. Предки сучасних котів могли пересуватися по цьому величезному континенту. Але Австралія, Нова Зеландія та Нова Гвінея відділилися від давнього континенту ще до появи котячих. Тому там немає аборигенних котів.

АВСТРАЛІЯ

▼ Леопарди зустрічаються у найрізноманітніших біотопах Африки та Азії.

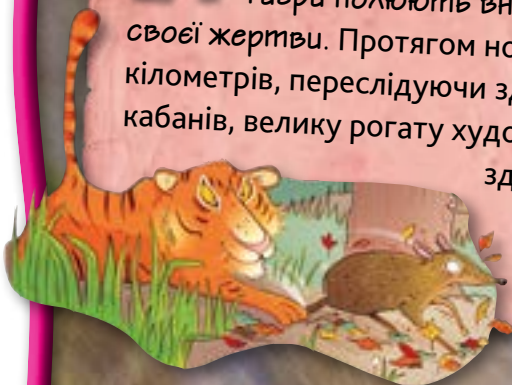
12

Африканські великі коти — це леви та леопарди. Хоча гепарди досить великі за розмірами вчені відносять їх до підродини малих котів. Леви живуть в саванах. Колір їхнього хутра пасує до кольору вигорілої на сонці трави. Гепарди також живуть в саванах але полюють переважно вночі, коли леви відпочивають.

Цар джунглів

13 Тигри — не тільки найбільші представники великих котів, але також найпотайніші. Вони живуть у джунглях, де величезні дерева затуляють сонячне світло, дозволяючи тиграм розчинитися у півтемряві. Смужки на хутрі допомагають замаскуватися під час пересування у високій траві або серед дерев.

14 Тигри полюють вночі, потайки підкрадаючись до своєї жертви. Протягом ночі вони можуть пройти декілька кілометрів, переслідуючи здобич. Тигри полюють на оленів, кабанів, велику рогату худобу, мавп і плазунів. Вони також здатні вбити дитинча слона і носорога.

► Левів інколи називають «царями джунглів», але це неправильно, бо саме тигри є справжніми хазяями джунглів. Тиграм загрожує вимирання, тож якщо не зробити все можливе для їх охорони, вони можуть зникнути з лиця землі.

15 Тигри люблять плавати. Коли їм жарко, вони пірнають в озеро або річку, щоб охолодитися. Вони добре плавають і можуть долати великі відстані по воді.

16 Хоча тигри є вправними мисливцями, вони зазвичай ловлять лише одну з 20 тварин, яких вони переслідують. Це трапляється один раз на п'ять або шість днів. За один раз вони здатні з'їсти до 40 кг м'яса! Тигри повертаються до своєї жертви ще протягом декількох наступних днів, доки не доїдять її, або доки її не розтягнуть падальники (тварини, які живляться мертв'ячиною).

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

1. Чому тигри смугасті?
2. Як називають тварин, котрі живляться мертвою здобиччю інших тварин?
3. Чи є тигри вправними плавцями?

Відповіді:
1. Смужки на хутрі допомагають тигру замаскуватися серед лісу.
2. Падаляники.
3. Так.

17

Бенгальські тигри мають репутацію «людожерів». Тигри зазвичай не їдять людей, доки не стають старими або хворими, тобто не здатними знайти іншу здобич. Але іноді тиграм подобається поїдати м'ясо людини. Між 1956 та 1983 роками тиграми було вбито понад 1500 людей тільки в одному регіоні.

18

Не буває двох тигрів з однаковим візерунком на хутрі. Білих тигрів з чорними смугами можна спостерігати в дикій природі дуже рідко. Але їх розводять в зоопарках, бо вони дуже популярні серед відвідувачів. Хоча вони не схожі на своїх батьків за забарвленням хутра, вони такі самі за всіма іншими ознаками.